

NAGRADA ICOM SLOVENIJA 2024

Celje, 25. november 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

ICOM international council
of museums
mednarodni
muzejski svet
Slovenia / Slovenija

Nagrada ICOM Slovenija 2024

Na razpis za nagradi ICOM Slovenija za leto 2024

»Za mednarodno mreženje slovenske muzejske misli in dela«
je do razpisanega datuma prispelo devet prijav.

ICOM Slovenija podeljuje dve nagradi:

NAGRADA ZA MEDNARODNO PREPOZNAVNE PROJEKTE

Nagrada se podeljuje posameznikom, skupini ali organizacijam, ki z mednarodnim sodelovanjem, medinstitucionalnim povezovanjem, participativnostjo in vzajemnimi projekti na mednarodni ravni vzpostavljajo dialog in promovirajo razvoj in pomen muzejev kot institucij ter prinašajo nove ideje stroki in prispevajo k razvoju znanja.

NAGRADA ZA PROMOVIRANJE VSAKOLETNE IZBRANE ICOM-OVE TEME

Nagrada se podeljuje posameznikom, skupini ali organizacijam, ki s pripravo razstav, projektov, dogodkov in prireditev na temo Mednarodnega muzejskega dne vzpodbujajo kreativni razmislek o razpisani temi, in s tem odražajo aktualno in angažirano stanje muzejskih institucij v svetu.

Nagrada za mednarodno prepoznavne projekte prejme razstava

HALLO! WER DA? SLOWENISCHE UND DEUTSCHE HANDYGESCHICHTE(N)

HALO! KJE SI? MOBI ZGODBE IZ SLOVENIJE IN NEMČIJE

Tehniški muzej Slovenije (Muzej pošte in telekomunikacij)

Museum für Kommunikation Frankfurt

UTEMELJITEV:

Muzej pošte in telekomunikacij, ki je del Tehniškega muzeja Slovenije, je v sodelovanju z Muzejem komunikacij iz Frankfurta pripravil občasno razstavo z naslovom **Hallo? Wer da? Slowenische und deutsche Handygeschichte(n) / Hello? Where are you? Mobile phone story(s) from Slovenia and Germany**. Razstava je bila na ogled od 17. 9. 2023 do 17. 3. 2024 v Muzeju komunikacij v Frankfurtu, v letu, ko je bila Slovenija častna gostja Frankfurtskega knjižnega sejma. Razstavo so zasnovali in izvedli: dr. Estera Cerar, Ajda Kozjek ter Joel Fischer.

Razstava je prikazovala razvoj nemške in slovenske mobilne telefonije od začetkov do danes, primerjala razvoj mobilnih komunikacij v obeh državah, izpostavljala podobnosti in razlike, se spraševala o izzivih sodobnih tehnologij, prekomerni rabi pametnih telefonov ter prihodnosti mobilnih komunikacij. Razstavljeno je bilo okoli 100 predmetov s področja mobilne telefonije iz obeh muzejev. Obiskovalci so na razstavi lahko brali knjige, v katerih se pojavlja tematika mobilne telefonije, si ogledali kulturne televizijske reklame slovenskega podjetja Mobitel in preizkusili, kako težki so bili prvi mobilni telefoni. Med drugim so razstavili prvi in edini slovenski mobilni telefon Iskra Wanderer. Poleg predmetov so obiskovalce ob časovnem traku ter zgodovinskem in tehnološkem razvoju spremljali tudi dialogi med slovenskimi in nemškimi uporabniki. Ravno skozi dialoge so obiskovalci na zelo osebni način spoznavali vpliv mobilne telefonije na posameznika in

družbo. Predstavili so zgodbe ljudi, ki se skrivajo za muzejskimi predmeti. Ob razstavi, ki je bila postavljena v nemškem in angleškem jeziku, je izšel katalog s članki in zgodbami iz zgodovine mobilne telefonije v Sloveniji in Nemčiji v slovenskem in nemškem jeziku.

V Tehniškem muzeju Slovenije se zavedajo pomena mednarodnega sodelovanja in mreženja s sorodnimi institucijami. S pripravo skupne razstave z Muzejem komunikacij iz Frankfurta, ki deluje pod okriljem Museumsstiftung Post und Telekommunikation, se je okrepila prepoznavnost Tehniškega muzeja Slovenije v tujini. Zato razstava predstavlja pomemben doprinos k prepoznavnosti slovenske tehniške dediščine v mednarodnem prostoru. V javnosti je bila zelo dobro sprejeta: ob odmevnem odprtju so se je udeležili ugledni gosti, nato pa si jo je ogledalo še več kot 10.000 ljudi.

Sodelovanje med sorodnimi institucijami je omogočilo poglobljeno proučevanje in raziskovanje muzejskega gradiva ter izmenjavo strokovnih mnenj. Razstava je bila zasnovana v skladu s sodobnimi muzejskimi načeli, saj spodbuja medkulturni dialog, izpostavlja bogato kulturno raznolikost in odpira aktualna vprašanja. Aktivno je vključevala tudi obiskovalce razstave. Del razstave je bil posvečen aktualnim, trajnostno naravnanim temam. Razstava odpira vprašanja zbiranja in razstavljanja sodobnejših telekomunikacijskih naprav, kar predstavlja poseben izziv muzejski stroki. Izjemno hiter razvoj, navidezna podobnost in raznolika uporabnost spodbujajo razmislek in prevpraševanje aktualnih zbiralnih politik.

Nagrado za promoviranje vsakoletne izbrane ICOM-ove teme prejme razstava

STRAN PA NE BOMO METAL' – O POGUBNIH PRAKSAH IN BOLJŠIH NAVADAH

Muzej novejše zgodovine Celje

UTEMELJITEV:

Muzej novejše zgodovine Celje je pripravil občasno razstavo z naslovom **Stran pa ne bomo metal' – O pogubnih praksah in boljših navadah**, ki je bila na ogled od 11. 5. 2023 do 8. 2. 2024. Razstavo sta zasnovala in izvedla Urška Repar in Sebastjan Weber. Del razstavnih vsebin je nastal v okviru evropskega projekta Throwaway, ki ga koordinira Hiša evropske zgodovine iz Bruslja, Muzej novejše zgodovine Celje pa je bil eden izmed partnerjev projekta. Pri pripravi razstave sta avtorja sodelovala z različnimi nevladnimi organizacijami ter zunanjo izobraževalno institucijo. Ob razstavi je izšel katalog.

Kulturno-antropološka razstava se je osredotočala na človeške prakse, navade, ravnanja in vrednotenja, ki so povezana s tem, kako ravnamo s svojimi stvarmi, ki vse prehitro pristanejo med smetmi; a tudi s tem, kakšne rešitve iščejo posamezniki in skupnosti, ki skušajo živeti bolj trajnostno in kakovostno. Razstava je preko raznovrstnega zgodovinskega in sodobnega gradiva dala vpogled v družbeno stvarnost zadnjih desetletij, a se je bolj kot na preteklost posvečala sedanjosti in načinu življenja, katerega produkt so neobvladljive količine odpadkov, ki onesnažujejo in degradirajo naravo in družbo ter pomembno prispevajo k podnebnim spremembam. Razstava je predstavljala pretekle in sedanje pristope, kako ravnati s stvarmi – od ponovne uporabe, popravljanja in hranjenja na način, da jih uporabljamo dlje in zato porabimo manj.

Razstava je bila v celoti zasnovana trajnostno, pri čimer sta avtorja na produkcijsko premišljen način razstavila gradivo in spodbujala obiskovalca k prepričanemu lastnih navad. Razstava je uspešno odprla več različnih tem, vezanih na trajnost in vsakodnevnne pogubne navade slehernikov, pri čemer je sam razstavnih prostor deloval odprto, agilno in aktivno. Tudi obrazstavnih programi so bili zastavljeni tako, da so informacije podajali tako na razstavi kot na terenu v okviru inovativnih formatov različnih dogodkov.

Nagrada za promoviranje ICOM-ove teme preteklega leta se podeli razstavi **Stran pa ne bomo metal' – O pogubnih navadah in boljših praksah** zaradi njenega aktualnega in kritičnega pristopa k obravnavi potrošniških navad in trajnostnih praks. Razstava je z izpostavljanjem ponovne uporabe starih in recikliranih predmetov krepila zavest o trajnostnih praksah in pomenu krožnega gospodarstva ter dediščino postavila v sodoben kontekst skrbi za okolje in skupnost. S slednjim je tudi sam muzej postal zgled trajnostnih praks in krožnega ravnanja z materiali. Z izpostavljanjem problematike odpadkov in trajnostnega odnosa do predmetov je razstava spodbujala k iskanju rešitev, kot sta ponovna uporaba in krepitev skupnosti.